

HET VISDIEFJE

Er zijn maar enkele vogels waarbij in de naam 't woord dief is verwerkt. Waarom dit nu bij de Visdief het geval is, is mij niet bekend, maar het zal wel verband houden met de schade toegebracht aan de visstand, die men in vroegere tijden de vogels toedacht. Zij aten immers datgene wat de mens ook goed kon gebruiken en vis was een belangrijk voedingsmiddel. De Visdief neemt echter kleine visjes, en bij andere viseters zoals Aalscholvers en Reigers, die toch veel grotere vissen eten, is dit "dieven" niet in de naam verwerkt. Hoe het ook zij, in de naam van deze vogel wordt al aangegeven waar wij hem kunnen verwachten. Hij eet vis, dus moeten wij hem bij het water zoeken, dit sierlijke, ranke vogeltje.

Mijn eerste kennismaking met 't Visdiefje was in een polder met veel brede sloten en smalle stukken land, die intensief werden bewerkt. Alleen langs de slootkanten groeide wat natuurlijke vegetatie, de rest was met cultuurgewassen beplant. Tussen de aardappelen broedde wel eens een Gele Kwikstaart, waarbij in het nest vele malen een jonge Koekoek werd aangetroffen. In de slootkant hadden Waterhoen, Meerkoet en Fuut nog wel een kans, maar verder werden daar niet veel soorten waargenomen.

In het voorjaar verscheen echter wel het Visdiefje. Niet in grote aantallen, maar een enkele probeerde een legsel uit te broeden tussen uien, bloemkool of een ander gewas. Hoewel men over het algemeen de vogelnesten spaarde en een pol aardappelen liet staan om de Gele Kwikstaart de gelegenheid te geven zijn jongen of het pleegkind in de schaduw groot te brengen, ging het bij de Visdief vaak anders en dit had de vogel dan enigszins aan zichzelf te wijten. Ze zijn namelijk zeer agressief als je in de omgeving van hun nest komt. Met een kekkerend geluid worden dan steeds schijnaanvallen uitgevoerd en wanneer je enkele uren in een dergelijke omgeving moet werken, is dit zeer hinderlijk. Het komt wel voor dat de Visdief hierbij de mens in de omgeving van het nest tot bloedens toe in het hoofd pikt. Dit kon de landman moeilijk verdragen, met het gevolg dat het legsel in zijn geheel werd vernietigd.

Het Visdiefje is een vogel die bij voorkeur in kolonies broedt. In die polder lagen de nesten echter ver uit elkaar en werden steeds afzonderlijke paren aangetroffen. De nesten heb ik vele malen gevonden, omdat de vogel de aanwezigheid hiervan zelf kenbaar maakt. Jongen heb ik destijds nimmer gezien. Deze hebben een goede schutkleur en weten zich uitstekend schuil te houden.

Nadien heb ik ze echter in veel grotere aantallen en op vele plaatsen aangetroffen. Ze broeden graag aan de randen van Kokmeeuwenkolonies en degenen die het Zwin hebben bezocht, zullen ook daar achter de dijk aan de rand met het met water omgeven heuveltje de Visdieven op het nest hebben zien zitten, met daar achter de Kokmeeuwen.

Ze broeden ook wel in een eigen kolonie, waarbij dan graag gebruik wordt gemaakt van pas opgespoten bouwterreinen. Deze kale zandvlakten zijn voor de Visdief zeer aantrekkelijk. Een simpel kuiltje in de grond met wat strotjes is al voldoende voor hem als nest. Water hoeft er niet in de onmiddellijke omgeving te zijn. Het zijn goede vliegers, die er niet tegen opzien een aantal kilometers te gaan om hun voedsel te halen. Het is verbazend aardig te zien hoe knap en razend snel ze hun prooi uit het water opvissen.

Boven onze randmeren zullen we dan ook bijna altijd wel een of meer Visdieven tegenkomen. De schelle roep is op grote afstand hoorbaar en de vogel met de slanke vleugels en gevorkte staart is door zijn lichte en sierlijke manier van vliegen gemakkelijk herkenbaar. Ze zijn geheel wit, met blauwgrijze vleugels, zwart petje, rode poten en rode snavel met zwarte punt. Ook in de nieuwe polder broeden er voldoende om een kans te krijgen deze vogel te zien.

In de winter trekt hij naar Afrika - de Visdiefjes uit noordelijker streken blijven ook niet in ons land overwinteren, maar trekken eveneens naar 't zuiden. In april komen ze pas weer terug.

K. Visser

